

Bijlage C

Verklaring inzake Beleggingsbeginselen, ESG beleid en IC proces

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Uitgangspunten
3. Taken en verantwoordelijkheden
4. Medewerkers
5. Beleggingsbeginselen
6. Beleggingen
7. Maatschappelijk verantwoord beleggen beleid (MVB, ESG)
8. IC proces

1. Inleiding

De Verklaring inzake de beleggingsbeginselen ("de Verklaring") beschrijft de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Stichting Pensioenfonds Essity. De Verklaring wordt door het bestuur vastgesteld en actueel gehouden. Op verzoek wordt de Verklaring aan de deelnemers en andere belanghebbenden toegezonden.

De basis voor de Verklaring wordt gevormd door **Artikel 145** van de Pensioenwet waarin wordt bepaald dat de actuariële en bedrijfstechnische nota ("de ABTN") een verklaring inzake beleggingsbeginselen en een beschrijving van de sturingsmiddelen dient te bevatten. De Verklaring moet om de drie jaar worden herzien. Daarnaast moet de Verklaring worden herzien als er tussentijds belangrijke wijzigingen van het **beleggingsbeleid** optreden.

Doel, taken, verantwoordelijkheden, uitgangspunten, bestuur etc., etc. van Stichting Pensioenfonds Essity zijn statutair vastgelegd. Deze verklaring richt zich uitsluitend op additionele uitgangspunten van het beleggingsbeleid.

2. Uitgangspunten

Stichting Pensioenfonds Essity werkt volgens een ABTN, waarvan deze Verklaring onderdeel uitmaakt, waarin de financiële opzet van Stichting Pensioenfonds Essity en de grondslagen zijn omschreven.

Stichting Pensioenfonds Essity belegt en beheert het pensioenvermogen in het belang van alle belanghebbenden van Stichting Pensioenfonds Essity op basis van door sociale partners vastgesteld (beleggings) risicoprofiel.

Door openheid, betrokkenheid en aandacht voor het duurzaam en zorgvuldig uitvoeren van de taken wil Stichting Pensioenfonds Essity zijn positie voortdurend waarmaken en versterken.

Stichting Pensioenfonds Essity is zich bewust van de maatschappelijke rol die het als pensioenuitvoerder vervult. Die rol dwingt het pensioenfonds tot zorgvuldigheid in zijn handelen. Het fonds draagt zorg dat het strategische en tactisch beleggingsbeleid, het beleggingsplan en de uitvoering passen binnen de **prudent person** regel van de **Pensioenwet (Artikel 135)**. Haar beleggingsbeleid voldoet aan deze prudent person regel. Stichting Pensioenfonds Essity legt periodiek verantwoording af over haar beleggingsgedrag en de mogelijke gevolgen die dit heeft voor de belanghebbenden.

3. Taken en verantwoordelijkheden

Sociale partners hebben, op voordracht van het pensioenfonds en middels diverse studies, het (belegging) risicoprofiel van het pensioenfonds vastgesteld. Op hoofdlijnen geeft dit risicoprofiel een strategisch en tactisch beleggingskader. Er zijn bandbreedtes gedefinieerd en er zijn tussen sociale partners en het fonds afspraken gemaakt voor het geval van afwijking ten opzichte van dit risicoprofiel en of stress scenario's.

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Essity is, zonder enige uitzondering, eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het pensioenfonds inclusief het beleggingsproces binnen het door

social partners vastgestelde risicoprofiel. Het bestuur stelt het beleid en de strategie van het fonds vast.

Stichting Pensioenfonds Essity geeft op integrale wijze inhoud aan het eigen financiële- en risicobeleid. Hierbij bestaat een functioneel onderscheid tussen sturing (ex ante risicomangement), risk control en (intern) toezicht. Het fonds maakt in principe gebruik van een fiduciair manager al dan niet in combinatie met overige vermogensbeheerders (asset managers).

In het kader van de sturing wordt het beleggingsbeleid gebaseerd op Asset Liability Managementstudie (ALM) en/of een Haalbaarheidsstudie, waarbij ontwikkelingen in de beleggingen en verplichtingen in hun onderlinge samenhang worden beschouwd. De uitkomsten van de ALM studie zijn de uitgangspunten voor een jaarlijks op te stellen beleggingsplan.

ALM- en haalbaarheidsstudie

De ALM- en haalbaarheidsstudie beschrijven de beleidsuitgangspunten voor het premie- en toeslagenbeleid. Uitgangspunt voor de studies zijn de relatie tussen de bezittingen en de verplichtingen van Stichting Pensioenfonds Essity. Het bevat de belangrijkste beleggingskeuze die het fonds moet maken: de gewenste vermogenssamenstelling ('asset allocatie') naar beleggingscategorieën. Het risicoprofiel van deze vermogenssamenstelling wordt geanalyseerd in het licht van alle rechten én verplichtingen op fondsniveau, zowel op korte als op lange termijn.

Beleggingsplan

Het Beleggingsplan, dat jaarlijks wordt opgesteld, vertaalt de beleidsuitgangspunten van ALM naar concrete beleggingsdoelstellingen en vergelijkingsmaatstaven voor het rendement. Het Beleggingsplan legt de invulling van het beleggingsbeleid vast:

- de gewenste vermogenssamenstelling en het "groeipad", als het belegging technisch prudent is om aanpassingen in de vermogenssamenstelling geleidelijk door te voeren;
- de rendementsdoelstelling per beleggingscategorie, tot uitdrukking gebracht in één of meer vergelijkingsmaatstaven ('benchmarks');
- Matchingbeleid vastgelegd als percentage van de replicatie van de voorziening pensioen verplichting.
- Rebalancingbeleid, het valutabeleid, landenbeleid, liquiditeitsbeleid.

Stichting Pensioenfonds Essity besteedt beleggingen uit aan derden die daartoe door het fonds worden gecontracteerd. De keuze voor intern of externe uitvoering wordt getoetst aan de "Beleidsregel uitbesteding pensioenfondsen" van DNB. De criteria zijn gebaseerd op beschikbare deskundigheid, schaalvoordelen en flexibiliteit. De selectie van derden, zoals vermogensbeheerders en commissarissen, alsmede de beoordeling van hun prestaties vinden plaats op basis van objectieve criteria. De gemaakte afwegingen en de daarbij gehanteerde argumenten blijken uit een systematisch opgebouwd selectie- en evaluatiedossier. Verder heeft het pensioenfonds afdoende controlemechanismen om uitbestedingsrisico's te beheersen.

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid maakt het pensioenfonds geen andere kosten dan die redelijk zijn in relatie tot de samenstelling van de beleggingen, de doelstellingen en haar eigen vaardigheden. De hoogte van de kosten worden periodiek getoetst aan externe vergelijkingsmaatstaven, om een objectieve beoordeling over de redelijkheid te verkrijgen.

4. Medewerkers

Stichting Pensioenfonds Essity zorgt dat zij in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de professionele deskundigheid die vereist is voor:

- een optimaal beleggingsresultaat;
- een juist beheer van de beleggingen;
- de beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's.

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gewaakt voor belangenverstrengeling en/of tegenstrijdig belang. Met het oog daarop zijn de bestuursleden en medewerkers van het pensioenfonds gebonden aan een gedragscode die voldoet aan de door de Autoriteit Financiële Markten opgestelde beleidsregels.

5. Beleggings- en uitvoeringsbeginselen

De doelstelling van het pensioenfonds is het streven naar pensioenuitkeringen met een voorwaardelijke toeslag ter hoogte van prijsinflatie (inactieven) en looninflatie (actieven) op basis van de door de sociale partners vastgestelde premie. Het beleggingsbeleid staat in dienst van deze doelstelling. Daarbij worden de volgende **beleggingsbeginselen** gehanteerd:

1. De omvang en samenstelling van de beleggingsportefeuille is afgeleid van het met (bepaalde mate van) zekerheid kunnen voldoen aan (nominale dan wel reële) verplichtingen
2. (Over)Rendement is gekoppeld aan risico opslagen (premies) voor exposure naar vreemd en eigen vermogen, illiquide beleggingen en opkomende valuta. Deze opslagen zijn structureel, maar qua omvang en onderlinge correlatie niet constant in de tijd.
3. Financiële markten tenderen op langere termijn naar het bereiken van fair value, maar kunnen op kortere termijn uit evenwicht zijn door optredende schokken
4. De beleggingsinstrumenten die worden gebruikt staan (logisch) in relatie tot de gewenste rendementen en het bijbehorende risico(management)
5. Passief beleggen cf. geschikte benchmark is een goede benadering binnen een beleggingscategorie als geen overtuigend (kennis)voordeel in beleggingsproces is te onderkennen (bewijslast voor alfa)
6. Beleggingen kunnen alleen goed renderen als samenlevingen zich duurzaam en verantwoord kunnen ontwikkelen.
7. Diversificatie over de bronnen van verwachte extra rendementen helpt het totale risico van de portefeuille te reduceren
8. De samenstelling van de beleggingsportefeuille (asset allocatie) bepaalt in hoge mate het rendement
9. Het kunnen profiteren van een illiquiditeitspremie is afhankelijk van een voldoende lange beleggingshorizon

Naast deze 'pure' beleggingsbeginselen worden bij de besluitvorming over beleggingen de volgende

'uitvoeringsbeginselen' in acht genomen:

1. Besluitvorming vindt plaats binnen een gelaagdheid in verantwoordelijkheden. Hierbij zijn vier beslisniveau 's te onderkennen:
  - Bestuur
  - Investeringscommissie
  - Fiduciair (beheerder)
  - Vermogensbeheerder
2. Het mandaat per beslisniveau moet passen bij de verantwoordelijkheid, de reikwijdte van de beslissing, deskundigheid gemandateerde en frequentie van beslissing
3. Dit alles binnen een structuur die voorziet in voldoende 'countervailing power'
4. Vanuit efficiencyoverwegingen is het belang van een (fysieke) beleggingscategorie bij voorkeur minimaal 2,5% van het totale vermogen
5. Illiquiditeit en complexiteit in de portefeuille wordt beperkt tot transparante niet-genoteerde fondsen, waarbij een maximale omvang per fonds 5% van het totale fondsvermogen wordt gehanteerd, bij een totaal maximum van 15% van het fondsvermogen. Overlay mandaten worden hier niet toe gerekend

6. Voor inzicht in ongewenste en onaanvaardbare risico's voor dekkingsgraad wordt gebruik gemaakt van scenario analyse
7. Kosten van vermogensbeheer vormen een aandachtspunt en dienen in relatie te staan tot de meerwaarde
8. Derivaten (en mogelijk andere complexe instrumenten) worden alleen gebruikt in herkenbaar kader risicomanagement (rente afdekking, valuta afdekking, afdekken zeer negatieve uitkomsten). Het gebruik van een algemene beleggingscategorie hedge funds past daar niet bij
9. Er worden geen onafgedekte short posities toegestaan in de portefeuille. Leverage wordt alleen toegestaan voor specifiek benoemde doeleinden
10. Passende monitoring en rapportage over samenstelling, risico en rendement van de portefeuilles is een noodzakelijke voorwaarde
11. In het kader van risicomanagement houdt het fonds bij het (kortere termijn) beleggingsbeleid rekening met wetgeving rond FTK en beginselen van prudent person, in het bijzonder op het gebied van:
  - Waardering verplichtingen
  - Handhaven / bereiken vereist (minimaal) eigen vermogen
  - Voorgescreven herstelplannen
  - Normen en bandbreedtes volgend uit DNB sector onderzoeken en best practice uitbestedingsbeleid
12. Naast het risicobeheer gericht op het voldoen aan de eisen vanuit de toezichthouder, neemt het fonds marktwaardering van alle items op de balans en de belangrijkste risico's die daarop invloed hebben in overweging, ten einde de kansen op het bereiken van de lange termijn doelstellingen van het fonds zo groot mogelijk te maken

6. Beleggingen

Het beleggingsproces schept de randvoorwaarden voor de realisatie van het beleggingsbeleid. Onder beleggingsproces verstaat het fonds het geheel van regels dat ziet op de voorbereiding, uitvoering en het beheer van beleggingen. Het pensioenfonds verlangt van alle betrokkenen dat zij erop toe zien dat er gehandeld wordt in overeenstemming met de regels van het beleggingsproces. Dit moet leiden tot een consistent en beredeneerd beleggingsgedrag, in alle geledingen van de uitvoerende organisatie van fonds.

Stichting Pensioenfonds Essity beoordeelt elke belegging op grond van risico- en rendementsoverwegingen, en het effect van de belegging op de totale portefeuille in relatie tot de verplichtingenstructuur. Op voorhand sluit het pensioenfonds in beginsel geen afzonderlijke beleggingscategorie, beleggingsinstrument of beleggingstechniek uit.

7. Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

Environmental, Social and Governance (MVB, ESG)

Stichting Pensioenfonds Essity onthoudt zich van, of werkt niet mee aan, een beleggingstransactie die verboden is, bijvoorbeeld op grond van het internationale recht.

Het pensioenfonds meent dat het op maatschappelijk verantwoorde manier scheppen van economische waarde door een onderneming de beste garantie biedt voor een aantrekkelijk rendement voor de aandeelhouder. Stichting Pensioenfonds Essity ziet het rekening houden met Environment, Social and Governance (ESG) factoren in haar beleggingen dan ook als onderdeel van haar fiduciaire verantwoordelijkheid richting haar stakeholders en als een risicobeheersingsmaatregel.

Het beleggingsbeleid van Stichting Pensioenfonds Essity is erop gericht om de lange termijn risico/rendementsverhouding van haar beleggingen op verantwoorde en duurzame wijze te optimaliseren. Het pensioenfonds heeft samen met haar sociale partners (werkgever en werknemers) in 2017 de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- Maatschappelijk verantwoord beleggen is noodzakelijk;
- Het pensioenfonds heeft de ambitie voor ESG beleggingen conform UN Global Compact Principles tegen gelijke kosten. Uitsluitingen als gevolg van toepassingen van deze

principes kunnen effect hebben op het rendement, welke worden geaccepteerd door het fonds en sociale partners.

- Impact beleggen lijkt vanwege de schaalgrootte van het fonds niet opportuun;
- Het pensioenfonds accepteert als consequentie van het beleid dat uitsluitingen mogelijk zijn, maar behoudt haar voorkeur voor betrokkenheid en invloed ('engagement').

Stichting Pensioenfonds Essity en haar sociale partners hebben met overtuiging gekozen voor ESG beleggingen conform benoemde UN Global Compact Principles om ook een limiet te stellen aan implementatie van **teveel** ESG voorkeuren (mede bijvoorbeeld door uitvoerders en asset managers) die potentieel het rendement kunnen schaden. Extra ESG invulling bovenop de UN Principles dienen beperkt te worden en is alleen mogelijk met instemming van het pensioenfonds.

Stichting Pensioenfonds Essity zal het MVB/ESG beleid uitvoeren in- en met coördinatie van de haar fiduciair manager en overige asset managers waaronder stembeleid dan wel uitvoering van de dialoog. Tot de uitvoering behoort monitoring, rapportage en verantwoording.

De fiduciair manager zal het pensioenfonds ondersteunen in beoordeling ESG-ontwikkelingen in relatie tot wetgeving en overige maatschappelijke ontwikkelingen.

8. IC proces

Dit hoofdstuk heeft als doel een beschrijving te geven van het vermogensbeheerproces door het jaar heen.

Op basis van het Regelement Investerings Commissie wordt de stand van de beleggingen door het jaar heen gemonitord door het bestuur, de Investerings Commissie (IC) en de fiduciair manager (FM). Op dag- en weekbasis wordt tussen de IC leden en of samen met de FM de economische ontwikkelingen gevolgd en wordt er gekeken of ten aanzien van het investeringsplan en formele afspraken als de IC vergaderingen, actie nodig is. Per maand maakt de FM een allocatievoorstel, welke per mail wordt beoordeeld door de IC en zo nodig wordt besproken met het bestuur.

Stichting Pensioenfonds Essity heeft contractueel met haar FM vastgesteld welke acties de FM autonoom kan nemen dan wel vooraf moet laten beoordelen door de IC. De laatste is in feite regel, er zijn kleine uitzonderingen waar de FM haar werkzaamheden zonder instemming kan verrichten (maar wel binnen van te voren vastgesteld mandaat). De praktijk is dat de FM altijd overlegt met de IC en dat de IC bepaalt en beslist mits dit is vastgelegd in vooraf opgestelde kaders van het bestuur. Vallen de onderwerpen buiten deze kaders wordt het besluit voorgelegd aan het bestuur.

Het bestuur en de IC hanteren het standpunt dat samenwerking met een FM een overmaat van 'couter vailing power' van de IC behoeft. De IC heeft dit geborgd door een toereikende samenstelling na te streven met bestuurders met vermogenbeheerkennis, externe vermogensexperts en een voorzitter die als expert ook de coördinatie tussen IC, FM en bestuur optimaliseert.

Vanaf het moment dat economische ontwikkelingen aanleiding geven tot nieuwe discussie wordt het initiatief daartoe genomen door de FM, voorzitter van de IC dan wel individuele leden van de IC. De coördinatie hiervan wordt daarna overgenomen door de voorzitter van de IC, die in overleg besluit tot tussentijdse maatregelen dan wel agendering op de formele IC vergaderingen.

Vallen de ontwikkelingen en potentiële maatregelen binnen het kader van het jaarlijkse investeringsplan, dan vindt er geen extra informatie plaats met het voltallige bestuur. Uiteraard zijn de bestuursleden die tevens IC lid zijn, reeds wel op de hoogte. Indien daartoe aanleiding is wordt tussendoor tevens het bestuur

geïnformeerd. Het bestuur ontvangt door het jaar heen zowel mondeling als schriftelijk verslag van het IC.

De IC heeft door het jaar heen circa zes IC-vergaderingen waar permanent standaard agendapunten worden behandeld als alle voorgaande beleggingsrapportages, economische ontwikkelingen, ideeën en suggesties dan wel maatregelen voor de toekomst. Er worden notulen gemaakt, die altijd ook worden geagendeerd op de bestuursvergaderingen, er is een actie- en besluitenlijst. In principe worden de actiepunten opgevolgd door de voorzitter van de IC dan wel (in samenwerking met) de FM en of met andere individuele leden van het IC.

Bekende focuspunten bij de vergaderingen zijn economische scenario's zoals rente en beurzen, de potentiële effecten voor de portefeuille en evt kansen en of risico's en potentiële maatregelen.

De IC streeft ernaar door het jaar heen alle facetten expliciet op de IC vergaderingen aan de orde te laten komen (bijvoorbeeld ook verantwoording over de ISAE 3402 verklaringen van de FM en haar ESG beleid). Ook streeft de IC ernaar andere asset managers dan de FM jaarlijks minimaal 1 keer op een IC vergadering uit te nodigen.

Door het jaar heen wordt het pensioenfonds door de voorzitter van de IC vertegenwoordigd naar deze externe managers en is er frequent overleg zoals bijvoorbeeld deelname bij AVA's en andere bijeenkomsten. Ook worden deze managers jaarlijks minimaal 1 keer bezocht.

Het bestuur, de IC en de FM opereren door het jaar heen conform de beleggings- en uitvoeringsbeginselen. Cruciaal hierbij is dat geen aanpassingen plaats vinden voordat alle betrokkenen van de IC dan wel het bestuur hierover volledige kennis hebben en de context doorgronden. Zo nodig worden hiervoor extra vergaderingen en of overleggen voor georganiseerd.

Het bestuur wordt door het jaar heen volledig op de hoogte gehouden over de ontwikkelingen. Dit gebeurt op basis van mondeling overleg tussendoor, de IC notulen, discussie tijdens bestuursvergaderingen maar bijvoorbeeld ook via de cursusdag met de FM en of andere asset managers, bijeenkomsten en een extra vergadering in het kader van het investeringsplan voor het komende jaar.

Het IC neemt door het jaar heen alle maatregelen die nodig zijn waaronder ook planning en overleggen voor potentieel nieuwe ontwikkelingen. Dit resulteert veelal in uitnodigingen voor presentaties tijdens IC-vergaderingen. Van daaruit worden ideeën veelal verder uitgewerkt. Indien de IC van mening is dat een idee verder verwerkt dient te worden in het investeringsplan, wordt het bestuur voorgelicht zodat deze uiteindelijk hierover een besluit kan nemen. Veelal wordt de uitvoering daarna weer gedelegeerd aan het IC en de FM.